

PROGRAM PROFILAKTYKI SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4

I WSTĘP

Celem profilaktyki jest ochrona dziecka przed zakłóceniami w rozwoju. Szczególnej wagi nabierają działania profilaktyczne w wieku lat 10-18, w którym to okresie dokonuje się wiele intensywnych, jakościowych zmian w osobowości człowieka. Jest to czas podatny na zakłócenia i podejmowanie zachowań ryzykownych.

Cechy jednostki i środowiska, które sprzyjają podejmowaniu zachowań ryzykownych nazywamy czynnikami ryzyka. Czynniki zwiększające odporność człowieka to czynniki chroniące.

Czynniki chroniące (wg Mastena, Besta, Garmesa):

- stała opieka sprawowana przez kompetentną osobę dorosłą
- zdolności umożliwiające dobre wyniki w nauce
- umiejętności rozwiązywania problemów
- wrażliwość społeczna
- poczucie własnej skuteczności.

Czynniki ryzyka:

- środowisko społeczne promujące negatywne wzorce zachowania
- normy społeczne
- modelowanie takich zachowań w domu i szkole
- konflikty, doświadczenie izolacji
- dyskusyjna grupa rówieśnicza
- niskie wyniki w nauce
- brak celów życiowych
- wczesna inicjacja zachowań ryzykownych
- łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych.

Działania profilaktyczne powinny być nakierowane na osłabienie czynników ryzyka i wzmacnianie czynników chroniących.

Wg Z.Gasia profilaktyka to wspomaganie radzenia sobie z trudnościami, ograniczenie czynnika zagrażającego, wzmacnianie czynników, które sprzyjają rozwojowi.

W powyższym kontekście:

**PROGRAM SZKOLNEJ PROFILAKTYKI TO OGÓL DZIAŁAŃ
CHRONIĄCYCH DZIECI I MŁODZIEŻ PRZED ZAKŁÓCENIAMI W
ROZWOJU I INTERWENCJI W SYTUACJI POJAWIAJĄCYCH SIĘ
ZAGROŻEŃ.**

II. PODSTAWY PRAWNE

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół
- Rozporządzenie z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r.

III. DIAGNOZA

Podstawą do opracowania programu była diagnoza sytuacji szkolnej przy udziale nauczycieli, uczniów i rodziców – „Profil szkoły”, a także badania przeprowadzone z zastosowaniem następujących technik:

- Ankieta dla ucznia dotycząca poczucia bezpieczeństwa i samopoczucia w klasie i szkole (zawierająca również pytania dotyczące występowania środków uzależniających)
- Ankieta dla wychowawcy diagnozująca sytuację dydaktyczno-wychowawczą w klasie
- Ankieta dla ucznia dotycząca uzależnień
- Ankieta dla uczniów i rodziców dotycząca uzależnień od środków nowych technologii oraz cyberprzemocy
- Testy socjometryczne
- Analiza opinii pedagogiczno-psychologicznych.
- Analiza badań stanu zdrowia uczniów.

Na podstawie analizy wyników badań zidentyfikowano następujące obszary zagrożeń:

- I - niepowodzenia w nauce
- II - zdrowie uczniów: wady postawy, odżywianie, tryb życia, zagrożenia uzależnieniami
- III- agresja i przemoc

I PROFILAKTYKA NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Niepowodzenia szkolne (wg H. Spionek) – rozbieżność pomiędzy wiadomościami, umiejętnościami i nawykami faktycznie opanowanymi przez uczniów, a materiałem jaki powinni opanować według założeń programowych w zakresie poszczególnych przedmiotów.

Celem działań profilaktycznych jest:

- pozytywna motywacja uczniów do uczenia się
- pomoc uczniom w pokonywaniu trudności związanych z nauką

II PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Edukacja zdrowotna to proces wzajemnie ze sobą powiązanych elementów, w którego zakres wchodzi:

- wiedza o zdrowiu związana z funkcjonowaniem własnego organizmu;
- umiejętność zapobiegania i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- wiedza o czynnikach środowiskowych wpływających na zdrowie.
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- wykształcenie nawyków sprzyjających bezpieczeństwu dziecka w jego otoczeniu
- uświadomienie uczniom przyczyn i skutków używania środków psychoaktywnych (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze)
- niebezpieczeństwo uzależnienia od gier komputerowych, internetu)
- kształtowanie umiejętności odmawiania w sytuacjach zagrażających zdrowiu
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego, wdrażanie do postaw proekologicznych.

Program profilaktyki uzależnień uwzględnia przyczyny sięgania po środki uzależniające (ciekawość, frustracja potrzeb, niskie poczucie własnej wartości, bezradność, nieumiejętność radzenia sobie z trudnościami, niepowodzenia).

Dlatego też praca profilaktyczna ma na celu:

- poznanie istoty „zdrowego życia”, w tym dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne
- poznanie przyczyn sięgania po środki zmieniające świadomość
- zwiększanie poczucia własnej wartości
- zwiększanie samoświadomości, swoich potrzeb i trudności
- świadome podejmowanie decyzji, dokonywanie „dobrych” wyborów
- umiejętność nawiązania satysfakcjonujących relacji z innymi
- umiejętność odmawiania w sytuacjach zagrożenia

III PROFILAKTYKA AGRESJI I PRZEMOCY

Szkoła jest miejscem, gdzie często mają miejsce zachowania agresywne. Badania sondażowe prowadzone w naszej szkole, a dotyczące poczucia bezpieczeństwa i negatywnych zachowań potwierdziły występowanie zachowań z zakresu agresji fizycznej, słownej i bezsłownej. Pierwsze zajęcia z uczniami i rodzicami wskazały, że nie zawsze potrafią zarówno dzieci jak i dorośli rozróżnić zachowania agresywne od nie agresywnych, a w sposób agresywny zachowują się zarówno dzieci jak i dorośli.

Chcemy przeciwdziałać agresji w szkole.

Program obejmuje całą społeczność szkolną: uczniów, nauczycieli, rodziców, angażując zarówno dorosłych jak i dzieci.

„**Agresję**” rozumiemy jako „każde zamierzone działanie – w formie otwartej, lub symbolicznej, mające na celu wyrządzenie komuś, lub czemuś szkody, straty, bólu”.

„**Przemoc**” – ma miejsce wówczas, gdy uczeń atakujący jest silniejszy fizycznie lub psychicznie, starszy. Cechą charakterystyczną jest zatem nierównowaga sił.

„**Znęcanie**” występuje gdy jeden uczeń jest przez dłuższy czas narażony na ataki (bezpośrednie, lub pośrednie) ze strony innego, silniejszego kolegi, czy grupy. Nie potrafi się im przeciwstawić.

IV. ZAŁOŻENIA

Nasz program profilaktyki dotyczy części aspektów szkolnego programu wychowawczego, jest z nim spójny i stanowi uzupełnienie programu wychowawczego: między innymi działań prozdrowotnych, umiejętności psychospołecznych, dbałości o rozwój intelektualny i odpowiedzialności za swoje decyzje.

Ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- kształtowanie właściwych postaw prozdrowotnych ucznia,
- poznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- przeciwdziałanie agresji i przemocy,
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią
- pomoc w pokonywaniu trudności szkolnych

Jest programem środowiskowym mającym na uwadze:

- całą społeczność
- zdrowie jako wartość
- szkolne uwarunkowania problemów ucznia
- odpowiedzialność za siebie i innych.

Szkolny Program Profilaktyki realizowany jest poprzez działania w poszczególnych obszarach zagrożeń określonych poprzez diagnozę.

Program prowadzony jest w oparciu o zasoby szkoły z uwzględnieniem ograniczeń, na poziomie profilaktyki pierwszo- i drugo-stopniowej.

Realizatorami działań profilaktycznych są: dyrektor szkoły, nauczyciele, psycholog i pedagog szkolny.

Realizacja Szkolnego Programu Profilaktyki przebiega we współpracy z rodzicami.

Ponadto szkoła współpracuje w zakresie realizacji działań profilaktycznych z:

- Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną
- Policją i Strażą Miejską,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Kuratorami Sądowym d/s Rodzinnych i Nieletnich,
- Towarzystwem Przyjaciół Dzieci
- Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi i innym

Uzależnieniom

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

V. CELE PROGRAMU

- motywacja uczniów do nauki i umiejętność pokonywania trudności
- bezpieczne funkcjonowanie uczniów
- zmiana zachowań agresywnych na zachowania społecznie aprobowane
- zdrowy styl życia uczniów
- podejmowanie odpowiedzialnych decyzji

PLAN DZIAŁAŃ: ZADANIA REALIZOWANE NA DWÓCH ETAPACH KSZTAŁCENIA I-III i IV-VI

Dział	Klasy I - III	Klasy IV-VI
<p>I PROFILAKTYKA NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH (Profilaktyka I stopnia)</p>	<p>1. Diagnoza pedagogiczna uczniów (obserwacje, diagnoza osiągnięć, wywiad z rodzicami)</p> <p>2. Wzbudzanie motywacji do nauki min. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie metod aktywizujących - praca z ocenianiem kształtującym, - odkrywanie i wspieranie „mocnych „ stron ucznia - stosowanie technik motywujących ucznia do nauki - indywidualne rozmowy z uczniem - dbałość o pozytywne relacje: nauczyciel – uczeń, uczeń – uczeń <p>3. Praca nad rozwijaniem zainteresowań uczniów.</p> <p>4. Stosowanie indywidualizacji i wielopoziomowości nauczania, w tym dostosowanie wymagań do potrzeb ucznia.</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów z technikami uczenia się</p> <p>2. Wzbudzanie motywacji do nauki min. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowanie metod aktywizujących - praca z ocenianiem kształtującym, - odkrywanie i wspieranie „mocnych „ stron ucznia - stosowanie technik motywujących ucznia do nauki - indywidualne rozmowy z uczniem - dbałość o pozytywne relacje: nauczyciel – uczeń, uczeń - uczeń <p>3. Praca nad rozwijaniem zainteresowań uczniów.</p> <p>4. Stosowanie indywidualizacji i wielopoziomowości nauczania, w tym dostosowanie wymagań do potrzeb ucznia.</p>
<p>I PROFILAKTYKA NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH (Profilaktyka II stopnia)</p>	<p>1. Diagnozowanie dzieci w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.</p> <p>2. Realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej zgodnie z zaleceniami poradni, bądź wniosków wynikających z diagnozy przeprowadzonej w szkole.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie nauczycieli uczących z opinią - opracowanie i realizacja programów nauczania dla dzieci z orzeczeniem (IPET) - zaplanowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej - praca zespołów korekcyjno – kompensacyjnych i zespołów wyrównawczych w klasach I – III 	<p>1. Kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.</p> <p>2. Realizacja pomocy psychologiczno – pedagogicznej zgodnie z zaleceniami poradni, bądź wniosków wynikających z diagnozy przeprowadzonej w szkole.</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie nauczycieli uczących z opinią - opracowanie i realizacja programów nauczania dla dzieci z orzeczeniem (IPET) - zaplanowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej - praca zespołów wyrównawczych w klasach IV – VI - terapia pedagogiczna <p>3. Stworzenie odpowiednich warunków do nauki i rozwoju uczniom z problemami materialno- bytowymi</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia logopedyczne - terapia pedagogiczna 3. Stworzenie odpowiednich warunków do nauki i rozwoju uczniom z problemami materialno-bytowymi (pomoc w zapewnieniu podręczników, ćwiczeń, przyborów szkolnych) 	(pomoc w zapewnieniu podręczników, ćwiczeń, przyborów szkolnych)
I PROFILAKTYKA NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH (Współpraca z rodzicami)	<ul style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne informowanie o postępach dziecka (podczas „wywiadówek”, indywidualnych spotkań z rodzicami) 2. Pedagogizacja rodziców: „Próg szkolny – jak pomóc dziecku w nauce” – dla rodziców uczniów klas I 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Systematyczne informowanie o postępach dziecka (podczas „wywiadówek”, konsultacji, indywidualnych spotkań z rodzicami) 2. Kontakt rodzica z wychowawcą (wychowawcy z rodzicem) w wypadku nieobecności ucznia. 3. Zawieranie kontraktów z uczniami w obecności (lub z powiadomieniem) rodziców, których celem jest zmotywowanie ucznia do nauki i właściwego zachowania na lekcji 4. Pedagogizacja rodziców (tematyka zależna od potrzeb)
II PROMOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA	<ul style="list-style-type: none"> 1. Ustalenia z uczniami i rodzicami zmierzające do „odciążenia” uczniów (plecaki) 2. Dostosowanie wielkości ławek do wysokości uczniów 3. Dbanie o higienę ciała i umysłu 4. Przypominanie zasad zdrowego odżywiania się 5. Wdrażanie do dbałości o higienę jamy ustnej 6. Wdrażania do aktywnego wypoczynku i rekreacji 7. Promowanie zachowań proekologicznych 8. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, wycieczek, promowanie turystyki. 9. Program „Zdrowy styl życia” dla klas II i III – prowadzony przez trenerów MCP. 	<ul style="list-style-type: none"> 1. „Moda na zdrowy styl życia” zajęcia na godzinie wychowawczej 2. Gazetki edukacyjne w klasach dotyczące zdrowego stylu życia 3. Akcja SU „Odżywiaj się zdrowo” 4. Dostosowanie wielkości ławek do wysokości uczniów 5. Tematyka prozdrowotna realizowana na „Wychowaniu do życia w rodzinie” kl. VI,V: <ul style="list-style-type: none"> - zdrowy styl życia - higiena fizyczna i psychiczna w okresie dojrzewania 6. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, wycieczek, promowanie turystyki.

<p>PROFILAKTYKA CHORÓB I UZALEŻNIENÍ (Profilaktyka I stopnia)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka pływania dla uczniów klas drugich i trzecich. 2. Realizacja w klasach I-III programu wychowawczo – profilaktycznego „Spójrz inaczej” 3. Realizacja programu „Nie pal przy mnie, proszę” kl.II. 4. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja w klasach IV-VI programu wychowawczo – profilaktycznego „Spójrz inaczej” 2. Realizacja spektakli profilaktycznych dla klas IV – VI przy współpracy MKRPA, lub Rady Rodziców 3. Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie, uzależnieniom od komputera, świadomego korzystania z komputera 4. Tematyka prozdrowotna realizowana na „Wychowaniu do życia w rodzinie” kl. VI,V: - zagrożenia współczesnej młodzieży: papierosy, alkohol narkotyki, dopalacze, uzależnienia od komputera, hazard itp. 5. Realizacja programu „Znajdź właściwe rozwiązanie” – kl.V (profilaktyka palenia papierosów) 6. Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania 7. Realizacja programów profilaktycznych finansowanych przez MKRPA: - program dla uczniów klas IV i VI „Dobry start – używki – narkotyki i dopalacze” - prowadzony przez trenerów MCP. 8. Udział w konkursie plastycznym: „Używki, nie dziękuję”.
<p>PROFILAKTYKA CHORÓB I UZALEŻNIENÍ (Profilaktyka II stopnia)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Elementy gimnastyki korekcyjnej dla dzieci z wadami postawy 2. Częsty kontakt, rozmowy z uczniami i rodzicami uczniów z grupy podwyższonego ryzyka 3. Prowadzenie wywiadów w domach uczniów z rodzin zagrożonych 4. Pomoc dzieciom w rozwiązywaniu problemów 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Częsty kontakt, rozmowy z uczniami i rodzicami uczniów z grupy podwyższonego ryzyka 2. Prowadzenie wywiadów w domach uczniów z rodzin zagrożonych 3. Pomoc dzieciom w rozwiązywaniu problemów osobistych i rodzinnych 4. Opieka nad dziećmi w świetlicy środowiskowo-profilaktycznej

	osobistych i rodzinnych 5. Opieka nad dziećmi w świetlicy środowiskowo-profilaktycznej	
PROFILAKTYKA CHOROÓB I UZALEŻNIEŃ (Współpraca z rodzicami)	1. Pogadanka dla rodziców nt. „Zdrowy styl życia dzieci” – spotkanie z trenerem MCP. 2. Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny zagrożonej uzależnieniami.	1. Informowanie rodziców o ryzykownych zachowaniach dzieci 2. Spotkania z rodzicami klas V i VI z trenerem MCP nt. zagrożeń młodzieży uzależnieniami. 3. Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny zagrożonej uzależnieniami.
PROFILAKTYKA AGRESJI I PRZEMOCY (Profilaktyka I stopnia)	1. Zasady i normy obowiązujące w szkole –zajęcia dla klas I – III. Kontrakty klasowe 2. Realizacja programu „Spójrz inaczej” kl.I-III (tematyka dotycząca agresji) 3. Realizacja szkolnych procedur postępowania 4. Realizacja „Strategii szkoły dotyczącej przeciwdziałania agresji i przemocy” 5. Realizacja programu „Edukacja dla bezpieczeństwa dla klas I - III 6. Status ucznia w klasie (badania socjometryczne) wyniki, wnioski do pracy 7. Zajęcia „Co mogę zrobić?” – problem przemocy wobec dziecka. – kl. III 8. Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami 9. Kształtowanie poprawnej komunikacji - eliminowanie wulgaryzmów, agresji słownej 10. Uczenie empatii i tolerancji 11. Doraźne reagowanie na zachowania agresywne uczniów 12. Realizacja programów integracyjnych, służących rozwiązywaniu konfliktów (zależnie od potrzeb klasy)	1. Zasady i normy obowiązujące w szkole –zajęcia dla klas IV – VI. Kontrakty klasowe 2. Diagnoza poczucia bezpieczeństwa uczniów w szkole (kl. IV – VI) 3. Realizacja programu „Spójrz inaczej” kl. IV-VI (tematyka dotycząca agresji) 4. Realizacja szkolnych procedur postępowania 5. Realizacja „Strategii szkoły dotyczącej przeciwdziałania agresji i przemocy” 6. Realizacja programu „Edukacja dla bezpieczeństwa dla klas IV – VI 7. „Prawa dziecka” – zajęcia lub gazetka na korytarzu szkolnym 8. Status ucznia w klasie (badania socjometryczne) wyniki, wnioski do pracy 9. Odpowiedzialność nieletnich wobec prawa – spotkanie z policjantem kl. V-VI 10. Zajęcia realizowane w ramach WDŻWR: - dzieci maltretowane i molestowane – problemy przemocy kl.V - obcym wstęp wzbroniony! (intymność fizyczna i psychiczna – prawo do prywatności) – kl.VI

		<p>- jak można sobie poradzić z presją grupy? – kl.VI</p> <p>11. Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami</p> <p>12. Kształtowanie poprawnej komunikacji - eliminowanie wulgaryzmów, agresji słownej</p> <p>13. Uczenie empatii i tolerancji</p> <p>14. Aktywny dyżur nauczycieli – doraźne reagowanie na zachowania agresywne.</p> <p>15. Realizacja programów integracyjnych, służących rozwiązywaniu konfliktów (zależnie od potrzeb klasy)</p> <p>16. Program dla uczniów klas IV i V „Przemoc” - prowadzony przez trenerów MCP.</p>
<p>PROFILAKTYKA AGRESJI I PRZEMOCY (Profilaktyka II stopnia)</p>	<p>1. Praca ze sprawcą przemocy (zgodnie ze „Strategią szkoły dotyczącej przeciwdziałania agresji i przemocy”</p> <p>2. Praca z osobą poszkodowaną.</p> <p>3. Zawieranie kontraktów z uczniami dopuszczającymi się zachowań agresywnych.</p>	<p>1. Praca ze sprawcą przemocy (zgodnie ze „Strategią szkoły dotyczącej przeciwdziałania agresji i przemocy”</p> <p>2. Praca z osobą poszkodowaną.</p> <p>3. Zawieranie kontraktów z uczniami dopuszczającymi się zachowań agresywnych.</p>
<p>PROFILAKTYKA AGRESJI I PRZEMOCY (Współpraca z rodzicami)</p>	<p>1. Rozmowy z rodzicami uczniów, którzy zachowują się agresywnie</p> <p>2. Wspólne kierowanie uczniów stosujących agresję na badania i zajęcia socjoterapeutyczne do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej</p> <p>3. Rozmowy z rodzicami stosującymi przemoc wobec dzieci</p> <p>4. Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny zagrożonej przemocą</p> <p>5. Założenie „Niebieskiej Karty” dla rodzin stosujących przemoc – współpraca z MOPS.</p>	<p>1. Rozmowy z rodzicami uczniów, którzy zachowują się agresywnie</p> <p>2. Wspólne kierowanie uczniów stosujących agresję na badania i zajęcia socjoterapeutyczne do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej</p> <p>3. Rozmowy z rodzicami stosującymi przemoc wobec dzieci</p> <p>4. Kierowanie spraw do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny zagrożonej przemocą</p> <p>5. Założenie „Niebieskiej Karty” dla rodzin stosujących przemoc – współpraca z MOPS.</p> <p>1. Pogadanka dla rodziców nt. „Przemoc wśród dzieci” – spotkanie z trenerem MCP.</p>

